

MARK DION

wunderkammer 2 – mirabilia *

Forestil dig et forundringsrum med værker installeret i en dunkel, labyrintisk arkitektur, hvor der venter overraskelser omkring hvert et hjørne – en oplevelse, som pirrer vores nysgerrighed, appellerer direkte til sanseapparatet og vores bestandige søgen efter nye erkendelser. Omtrent sådan er det at træde ind i Mark Dions soloudstilling på Esbjerg Kunstmuseum, der fremstår som en totalinstallation – som ét samlet wunderkammer, der bl.a. indeholder et erindringshus og et kæmpestort fluorescerende vægmaleri med gengivelser af flyvende væsner fra de seneste 300 millioner år.

Det første, man træder ind i, er imidlertid et tilsyneladende meget hjemligt rum med paneler og mønstret tapet på væggene. Ved endevæggen står en gammel reol, der er fyldt med forunderlige genstande i overraskende sammenstillinger. Heri forenes på paradoksal vis det irrationelle og det rationelle, personificeret i buste af hhv. digteren Edgar Allan Poe og filosofen Voltaire på reolens øverste hylder. Ved nærmere eftersyn ændrer den hjemlige atmosfære sig til en urovækkende parallelverden, der fremhæves af tapetets mønster. Det udgøres af udryddede dyrearter i en form for apokalyptisk vision, der med en vis portion morbide humor også genfindes i flere af de værker, man ellers møder i udstillingen, bl.a. i *The Fisheries*, hvor eksempler på udryddelsestruede fisk hænger livløse i en form for galge-konstruktion med hovederne nedad.

Bevæger man sig videre gennem udstillingen, mødes man af værket *Sealife*, der vækker mindelser om en arketypisk videnskabelig samling af forskellige præparater i store krukker af glas. Men det er ikke en eksisterende orden eller gængse taksonomiske principper, der mimes her. Det, der ved første øjekast ligner eksotiske sønemoner og andre kuriøse havdyr, er i virkeligheden hunde- og sexlegetøj, der synes at gløde foruroligende unaturligt i alle spektralfarver. Værket sætter således tanker i gang om både den (u)spolerede natur og værdien af vores forsøg på at klassificere verden i al dens diversitet og dynamiske forandring.

I sin kunstneriske praksis undersøger Mark Dion, hvordan dominerende ideologier og samfundsinstitutioner former vores forståelse af historien og naturen – af vores viden om den verden, vi lever i. Med sin kunst åbner han ikke alene vores øjne for den måde, vi (mis)bruger naturen på, men han får os også til at se det smukke og forundringsfulde i helt almindelige og tilsyneladende banale hverdagsobjekter. Det sker fx i *An Archaeology of Lost Objects*, hvor kasserede og tabte genstande får ny betydning og museal værdi eller i *Memory Box*, hvor ophobede æsker og dåser, fyldt med nips og gamle småting, der engang har tjent et formål, nu vækker minder og som en form for erindrings-generator får os til at fremkalde vores egne indre billeder. Med sine værker udfordrer Dion på den måde gængse hierarkier og vedtagne normer for, hvordan man indsamler, kategoriserer og præsenterer kunst og andre genstande. Således rækker hans egen måde at skabe kunst på også langt ud over de enkelte værker, idet de altid allerede indeholder forbindelser til de sammenhænge, de udstilles eller griber ind i, samtidig med at de rejser grundlæggende spørgsmål om, hvorfor den moderne museumsinstitution er organiseret, som den er.

Mark Dion udfordrer bevidst den ellers så knæsatte skelnen mellem det objektive og rationelle på den ene side og det subjektive og irrationelle på den anden. Hans spektakulære installationer er ofte modelleret efter 1500- og 1600-tallets wunderkamre, der historisk set er forløbere for vore dages museer. Wunderkammeret udgjorde en encyklopædisk samling af objekter, etnografika, kunst og kuriositeter, der endnu ikke var kategoriserede efter de faggrænser og inddelingsprincipper, som siden blev defineret. Men i stedet for naturens elementer og faktiske præparater er det i Dions wunderkammer menneskets gengivelser og opfattelser af dem, vi præsenteres for. I hans kunstneriske univers, der er spændt ud mellem poler som liv og død, vækkes vores forundring på ny samtidig med, at vores angst for og begær efter at forestille os scenarier for fremtiden får form – forsonende nok med et humoristisk twist.

* **Mirabilia**, (af lat. *mirabilis* forunderlig, beundringsværdig), vidundere

Wunderkammer 2 – mirabilia ferniseres fredag den 4. oktober 2019 kl. 17.30-19 og kan efterfølgende ses til den 8. marts 2020. Mark Dion vil være tilstede ved åbningen.

ET PRÆMIERET PROJEKT

Udstillingens værker er udvalgt og kurateret i et nært samarbejde med Mark Dion. *Mirabilia* er den anden udstilling i en serie af tre wunderkamre, som Esbjerg Kunstmuseum realiserer mellem 2018 og 2021. Den første udstilling, *Wunderkammer 1 – flydende form*, åbnede i 2018 efter et omfattende samarbejde med fysikprofessor Tomas Bohr og hans team fra DTU, mens den tredje udstilling ferniseres i 2020 og er kurateret i partnerskab med DNA-forskerne professor Eske Willerslev og lektor Martin Sikora fra Center for GeoGenetik på Københavns Universitet.

For det samlede projekt *Wunderkammer* modtog museet i 2017 Bikubenfondens prestigefyldte udstillingspris *Vision*.

WUNDERKAMMER-KONCEPTET

Præsentationer af billedkunst har ofte rod i en indforstået kunstfaglighed og er dermed uden relation til vores almene erfaringsverden. Der er således en udbredt tendens til, at billedkunst både bliver præsenteret og oplevet som noget eksternt i forhold til de fleste øvrige vidensområder og livet som sådan. Med projekt *Wunderkammer* søger vi at udvikle et nyt udstillingsformat på baggrund af renæssancens wunderkammer og integrere kunst med forskning inden for forskellige vidensområder, som vi har erfaring med fra vores daglige liv. Vi har imidlertid ingen intentioner om hverken at mime det arketyperiske wunderkammer eller alene at anvende det som scenografisk kulisse. I vores tre nutidige wunderkamre har vi snarere ladet os inspirere af især tre centrale forhold, der kendetegner det historiske wunderkammer: en grundlæggende nysgerrighed over for verdens fænomener og sammenhængene mellem dem, en kaotisk præsentationsform, som kan tilføre nutidens udstilling såvel variation som elementer af undren og uoverskuelighed; og endelig en encyklopædisk dimension, der nedbryder de veletablerede faggrænser og forener forskellige måder at forholde sig til verden på. Og når vi inddrager ikke alene en kunstner – Mark Dion, men også en fysiker og biolog, er det ambitionen at få kunstoplevelsen forbundet med vores omverden på et fundamentalt niveau, således at vi gennem mødet med kunsten bliver bragt tættere på verden og får mulighed for at reflektere over tilværelsens grundvilkår.

Projekt *Wunderkammer* er udviklet og kurateret af museumsdirektør Inge Merete Kjeldgaard og museumsinspektør Christiane Finsen.

Under udstillingsperioderne gennemfører vi i samarbejde med forskningspsykolog og lektor ved RUC Bjarne Sode Funch empiriske undersøgelser af publikums oplevelser.

Efter de tre wunderkammer-udstillinger samles vores undersøgelser og erfaringer i en forskningspublikation med lektor i kunstvidenskab på Københavns Universitet, Rune Gade, som redaktør og hovedbidragyder.

Udstillingen er støttet af Bikubenfonden, Augustinus Fonden, Jens Ytzen Aps og Tjæreborg Malerforretning A/S.

I forbindelse med *Wunderkammer 2 – mirabilia* udgives der en booklet, som bl.a. indeholder en dialog mellem Mark Dion og Inge Merete Kjeldgaard og Christiane Finsen.

Udstillingen består af i alt 74 værker, skabt af Mark Dion, herunder større installationer, tapeter og tegninger.

MARK DION

Født 1961 i New Bedford, Massachusetts. Bor og arbejder i Copake, New York. Uddannelse: Hartford Art School, University of Hartford, Connecticut, Whitney Museum of American Art's Independent Study Program og School of Visual Arts, New York. Mark Dion er en af den internationale samtidskunsts absolutte superstjerner. Han har udstillet på de største og mest prestigefyldte museer i verden, herunder Museum of Modern Art, New York, Palais des Beaux-Arts, Paris, Tate Gallery, London og the British Museum of Natural History, London. Ærestitler: Honorary Doctor of Humane Letters (Ph.D.), The Wagner Free Institute of Science, Philadelphia, Honorary Fellow of Falmouth University, UK og Honorary Doctor, University of Hartford in Connecticut.

Pressefotos og supplerende oplysninger kan rekvireres ved henvendelse til cmf@eskum.dk eller boe@eskum.dk

Kontakt: Christiane Finsen og Inge Merete Kjeldgaard
Esbjerg Kunstmuseum, Havnegade 20, 6700 Esbjerg, tlf: 75130211, www.eskum.dk